

EW Magazine - Ingezonden opinie:

Nieuwe pensioenwet brengt geen verbetering

02 januari 2023 Leestijd: 3 minuten

In de komende maanden velt de Eerste Kamer een oordeel over de grootschalige hervorming van de oudedagsvoorzieningen. Stemt ook de senaat in met de nieuwe pensioenwet? Bijzonder hoogleraar en advocaat **Hans van Meerten** hoopt van niet. In een ingezonden opinie legt hij uit wat er schort aan de Wet toekomst pensioenen.

Hans van Meerten (1974) is bijzonder hoogleraar Europees pensioenrecht aan de Universiteit Utrecht. Hij is tevens advocaat/adviseur en vertegenwoordigt met name partijen die meer invloed in pensioenfondsen willen.

Ingezonden opinieartikelen worden geselecteerd door de redactie, maar vertegenwoordigen niet noodzakelijkerwijs het standpunt van *EW*.

Vlak voor Kerst nam de Tweede Kamer de nieuwe pensioenwet (de Wet toekomst pensioenen) aan, na jaren van discussie en gestrande pogingen. Nu moet de wet door de Eerste Kamer. De verwachting is dat dit begin 2023 gaat gebeuren. Een mega-operatie, de grootste in de financiële geschiedenis van Nederland.

Nieuwe pensioenwet brengt geen verbetering

Een heuglijk moment dus? Wel als we de serieuze geluiden moeten geloven. ‘Een stap vooruit’, een ‘persoonlijk pensioenpotje’, ‘betere aansluiting op de arbeidsmarkt’, ‘eenvoudiger en transparanter’. Het goede nieuws kan niet op.

Ik wil een tegengeluid laten horen. Geen van bovenstaande doelen, die op zich toe te juichen zijn, wordt gehaald. Laten we dit eens langslopen.

Inderdaad, de sociale partners praten al dertig jaar over hervorming, maar het is niet zo dat ze het nu eens zijn. Of dat er een doorbraak is. Het is een compromis, bij gebrek aan een beter alternatief.

Beter iets dan niets, lijkt het idee. Een denkfout, die de komende tijd veel chaos in de uitvoering en talloze rechtszaken gaat opleveren. De Raad voor de Rechtspraak waarschuwde daar al voor.

Zeggenschap over pensioenpotje blijft nihil

Gaan we naar een ‘persoonlijk pensioenpotje’, zoals bijna overal wordt gesteld? Nee. De zeggenschap over het pensioen blijft nihil. De ‘sociale partners’ blijven over het pensioengeld beschikken. Zelf keuzes maken in de beleggingen? Kan niet. Wilt u duurzaam? Of wilt u geen beleggingen in wapens? Helaas. U bent overgeleverd aan de grillen van het pensioenfonds.

Burgers willen meer zeggenschap over het pensioengeld. Maar met hun wensen wordt geen rekening gehouden. Wel draagt de deelnemer in het stelsel alle risico's als het fout gaat. Pensioen is daarmee een financieel product geworden. Daar moet veel consumentenbescherming tegenover staan, maar ook op dit punt laat de wet het afweten.

Pensioenwet is niet toekomstbestendig

Een ander vermeend pluspunt van de wet: deze zou beter aansluiten op de arbeidsmarkt. Wederom onjuist. De verplichtstelling, die burgers verplicht bij een pensioenfonds laat aansluiten, blijft in stand. Werknemers in de sector zorg moeten bijvoorbeeld aansluiten bij het pensioenfonds voor de zorg. Dit achterhaalde denken in sectoren blijft in de nieuwe pensioenwet overeind.

Lees ook deze ingezonden opinie van Hans van Meerten: 'Invaren pensioenen is zeer complex en juridisch bloedlink'

Ook is er geen structurele oplossing voor de grote groep zelfstandigen (de zzp'ers) die veelal geen pensioen hebben. Dit zijn er inmiddels meer dan 1 miljoen.

Daarnaast wordt geen rekening gehouden met digitale ontwikkelingen. Door online – dus grenzeloze – werkzaamheden, vallen de meeste van deze dienstverleners (**denk aan Booking.com**) niet makkelijk onder de klassieke sectoren, zoals de reisbranche. De toekomstbestendigheid van de wet valt dan ook zwaar tegen.

Is het stelsel dan eenvoudiger en transparanter? U raadt het al: natuurlijk niet. De wet is zo ingewikkeld dat veel onafhankelijke experts door de bomen het bos niet meer zien. Het nieuwe stelsel is zelfs moeilijker uit te leggen dan het oude stelsel – en dat wil wat zeggen.

Een paar kleine verbeteringen

Deugt er dan helemaal niets aan de wet? Jawel. Op kleine onderdelen zijn verbeteringen aangebracht. Zo kan de wijze van pensioenopbouw eerlijker. Ook qua fiscaliteit is er vooruitgang.

Maar deze wijzigingen konden ook zonder deze fundamentele hervorming, die 1.500 miljard euro aan pensioenrechten omzet. En dat zonder inspraak van het individu. Ook hier valt veel weerstand te verwachten. Als advocaat zal ik het druk krijgen, want de onvrede over deze wet is zeer groot. En terecht.